

Kassererhåndbok

FOR KASSERERE I RØDT

Innhold

Forord	s. 3
1. Kassereren	s. 4
Forslag til årshjul	s. 5
2. Budsjett	s. 6
3. Regnskap	s. 7
4. Regnskap for små lag	s. 8
5. Regnskap for litt større lag	s. 9
6. Regnskap for store lag	s. 10
7. Kontingent og Rødrev	s. 11
8. Studiestøtte	s. 13
9. Godtgjørelse for folkevalgtarbeid – partiskatt	s. 14
10. Kommunal og fylkeskommunal støtte	s. 16
11. Reskontrolister	s. 17
12. Opprettelse av bankkonto	s. 19
13. Statlig partistøtte og innberetning regnskap	s. 21
14. Kort om Rødt sentralt sin økonomi	s. 22
15. Ressurser	s. 23

Forord

Denne håndboken er først og fremst viktig for dere som er kasserere i et partilag som har stilt valgliste og skal søke stemmestøtte hos Fylkesmannen. Håndboka fungerer for alle typer partilag i Rødt.

I håndboka finnes informasjon om hva som kreves for at dere skal kunne oppfylle de oppgavene som er lagt på dere. Det betyr at her finnes det en innføring i rutinene mellom Rødt lokalt og sentralt, hvilke inntekter og utgifter som er vanlige hos oss, og hvordan dette skal håndteres.

Ikke minst omtales her den rapporteringsplikten vi i Rødt har til det offentlige som følge av den Partiloven Stortinget har vedtatt.

Det er stor variasjon i størrelsen på Rødt-lagenes økonomi. Noen lag har kun et par transaksjoner i året, mens andre lag har regnskap med flere hundre bilag, egne lokaler og ansatte. Dette gjør at alt i håndboka ikke vil være like relevant for alle lag og at det derfor ikke er nødvendig å lese håndboka fra perm til perm. Bruk heller innholdsfortegnelsen til å slå opp på tema.

Rødt har også en organisasjonshåndbok som kan bestilles fra kontoret eller lastes ned fra vår nettside – se roedt.no og gå til sida for tillitsvalgte.

Håndboka vil kanskje ikke gi svar på alle spørsmål om økonomiarbeidet. Dersom det er noe du ikke forstår helt eller lurer på, er det bare å ta kontakt med oss på kontoret.

Finn Olav Rolijordet
økonomiansvarlig Rødt
Mob. 905 16 931
finno@raudt.no

Hanne Nøstvik
økonomisekretær i Rødt
22 98 90 65
hanne@roedt.no

1. Kassereren

Valg av kasserer

Vedtektene i Rødt sier:

§ 5.4. Eit lag skal ha styre med minst leiar og økonomiansvarleg. Distriktsstyret/landsstyret kan gjere unntak frå dette.

§ 9.1 Årsmøte i lag skal vere kvart år innan utgangen av februar (...)

Kasserere (økonomiansvarlige) i Rødt velges av medlemmene på oppstartsmøtet og deretter årlig på årsmøtet. Kontaktinformasjon til kasserer og resten av styret må sendes til Rødt sentralt etter møtet er avholdt. Mer informasjon om å avholde årsmøte og starte opp lag, finnes i organisasjonshåndboken. Her finner du også informasjon om hvordan en lager en protokoll fra årsmøtet.

Av protokollen bør det gå klart frem hvem som er kasserer og ansvarlig for økonomien. Presiser at kasserer og eventuelt leder skal disponere bankkontoen viss laget har det. Protokollen må ha to protokollunderskrifter. Dersom laget er eller skal registreres i Brønnøysundregisteret er det ekstra viktig å ha formalitetene i orden – se kapittel 11.

Hvem kan bli kasserer?

Alle medlemmer i Rødt over 18 år kan bli kasserere i lokallag i Rødt. Kassereren har et hovedansvar for lagets økonomi og bør derfor ha tillit i laget og et minimum av ordenssans. Det er ikke nødvendig med forkunnskaper om økonomi, men kasserer bør være interessert i å lære seg økonomiarbeid. Rapporteringsplikten til Statistisk Sentralbyrå (SSB) medfører at det er en betingelse for å fylle vervet at vedkommende disponerer egen e-postadresse.

Kassererens oppgaver og plikter

- Legge frem regnskap til årsmøtet
- Føre og legge frem regnskap for styret minst to ganger i året
- Rapportere de opplysningene det blir bedt om til SSB

Kasserer og resten av styret

- Foreslå budsjett til årsmøtet og diskutere økonomiarbeid
- Følge opp innbetalinger av møtegodtgjørelser for folkevalgtarbeid
- Følge opp kontingentinnbetaling og arbeide for å få flere medlemmer over på avtalegiro, dvs det vi kaller rødrev-ordningen

Forslag til årshjul

Januar:

- Reskontro-utskrift for foregående år sendes ut til alle lag som er registrert sentralt. Alle oppføringene i reskontro skal innarbeides i lagets regnskap. Spørsmål om saldo kan rettes til både Finn Olav og Hanne.
- Føre ferdig lagets regnskap for fjoråret.

Februar:

- Avholde årsmøte: Godkjenne regnskap, velge kasserer og vedta budsjett.
- Send inn kontaktinformasjon på ny kasserer og regnskap til sentralt.
- Bekrefte eller endre registrerte opplysninger om laget i Partiportalen.no.

Mars:

- Gjennomgang av medlemslisten sammen med lagsleder – hvem har glemt å fornye medlemskapet?

April:

- Viderevende til sentralt statlig støtte (stemmestøtten) dersom denne er utbetalt på lokal konto.
- Sende inn regnskapsrapport til SSB via partiportalen.no (frist 1.juni).

August:

- Lage halvårsregnskap og presentere for styret ved aktivitetsoppstart etter ferien.

Desember:

- Begynne forberedelsene til utarbeidelse av årsregnskap.

2. Budsjett

Budsjett er en plan for hvordan laget skal bruke penger det neste året. Den inneholder en oversikt over forventede inntekter og utgifter. Budsjettet kan vedtas på årsmøtet, men det er ikke krav om det.

Eksempel på budsjett:

BUDSJETT 2020 FOR RØDT-LAGET VÅRT

Har kontor	Inntekter	Utgifter	Kommentarer
<i>Husleie</i>		16 000	Kontoret på Folkets Hus
<i>Strøm</i>		1 500	Kontoret på Folkets Hus
<i>Renhold</i>		14 000	Kontoret på Folkets Hus
Har ikke kontor			
Leie av møterom		1 500	3 åpne møter (tema fra handlingsplanen)
Servering		600	3 åpne møter
Innkjøp studiemateriell		350	Forstå for å forandre
Reisedekninger		800	Dekke for noen som trenger det?
Bevilgninger		1 500	Solidaritetsaksjoner
Innkjøp materiell		800	Aksjonspakker fra sentralt
Årsmøtekostnader		1 100	Leie + pizza
Fylkesårsmøte		800	Delegatavgift
8.mars-arrangement		1 000	Bevilgning til komiteen
1.mai-arrangementene		3 000	Komiteavgift, annonsering, frokost
Kontormateriell		600	Tusj, plakater, kopiering mm
Deltakeravgifter		4 000	Skoleringskonferanser
SMS-kostnader		250	3 x info til medlemmene
Medlemskontingent	9 000		Lagets andel av 30 medlemmer
Partiskatt	12 000		Lagets andel MG + frikjøp
Gaver	1 000		Innsamlet på åpne møter
Studiestøtte	1 200		Studietiltak innmeldt til forbundet
Kommunal støtte	8 000		Fra egen kommune
	31 200	16 300	
Årets overskudd		14 900	Avsetning til framtidig valgkamp

3. Regnskap

Fra vedtektene:

§ 9.1. Årsmøte i lag skal vere kvart år innan utgangen av februar. Det skal minst handsame styret si årsmelding, rekneskap og årsplan og velje styre. Årsmøtet skal varslast seinast ein månad før, og sakspapira skal vere hos medlemene seinast ei veke før.

Regnskapet er en oversikt over hva laget har brukt pengene sine på i løpet av en periode. Minstekravet er å føre regnskapet minst en gang i året og legge det frem for årsmøtet. Regnskapet skal være oversiktlig og gi alle medlemmene mulighet til å forstå hva lagets felles ressurser blir brukt på. Kassererens evne til å svare på spørsmål og finne frem tall som medlemmer ber om, er et viktig supplement til regnskapet.

Det skal være åpenhet rundt lagets økonomi og mulighet til å etterse kassererens arbeid med regnskapet. Derfor er det viktig med orden og ryddighet i regnskapet og i bilagene. Regnskap kan settes opp på flere ulike måter og Rødt-lag er ikke bundet av regnskapsloven (med mindre man har mer enn 20 årsverk eller 20 millioner i eiendeler). Det er derfor rom for å sette opp regnskapet på den måten som laget finner mest formålstjenlig.

Dersom man finner det vanskelig å føre regnskapet selv, kan dette gjøres sentralt ved bruk av reskontrosystemet. Det må inngås avtale om det.

Rutiner for økonomiarbeid

Alle kasserere bør ha en perm med regnskapet og økonomipapirer. En slik perm bør inneholde:

- Tidligere års regnskap
- Økonomivedtak, for eksempel budsjett
- Månedlige kontoutskrifter
- Årets bilag til regnskapet
- Kasseopptelling med underskrifter.

Bilag er dokumentasjonen på føringene i regnskapet. Det kan være en betalt regning fra et trykkeri eller kvitteringen for innkjøp av frukt til et medlemsmøte.

Alle bilag bør settes i permen fortløpende og sorteres kronologisk. Ved slutten av måneden kan bilagene sjekkes opp mot kontoutskriften for å sikre at det er bilag til alle banktransaksjonene. Det er dessverre ikke mulig å sjekke kasetransaksjonene via en utskrift, men ved å telle opp kassen

ved jevne mellomrom får man en oversikt over om det mangler bilag. Bruk et enkelt regneark for kasseopptelling. Det er en fordel å ha minst mulig kontanter. Samler dere inn eller får gaver – sett pengene inn på konto. Betal alltid over bank.

Når alle bilagene er samlet skal de nummerere og føres inn i regnskapet.

Digitalisering

Bilag kan skannes og lagres digitalt. Hvis man velger å erstatte fysiske bilag med digitale, må det gjøres på en slik måte at det ikke hindrer innsyn og revidering. Bruk for eksempel en minnepinne som tas med på møter. Det anbefales at man ikke bruker kontantkasse dersom bilag skal lagres digitalt. Dermed er kontroll og revisjon opp mot bank sikrere.

4. Regnskap for små lag

Det vi legger inn i denne kategorien er lag som har få bilag og føringer i løpet av et år. Hvis regnskapet kan føres i sin helhet på et enkelt Excel-ark, er dere i denne kategorien. Det vil også gjelde dere som har avtale med sentralt om at alt føres i reskonto. Det generelle kravet til å ta vare på bilag gjelder selv om det er få

Føringene i et enkelt regnskap er at inntekten føres inn under debetkolonnen og utgifter føres ut under kreditkolonnen. Beløpet føres en gang. Ved årsslutt summeres begge kolonner ved å legge sammen de totalbeløpene får man et overskudd eller underskudd for året. Her settes det ikke opp noen omfattende balanseregnskap, men saldo bank og saldo reskonto må føres opp.

Dato	Tekst	Bank- Kasse konto	Reskonto Raudt- sentralt	Bilag nr
	1.1. Inngående balanse			
31.1.	Andel kontingent 1. kvartal	9 172	13 442	
18.2.	8.mars-mærking		2 535	1
30.3.	Aksjonspakke EØS	-1 000		2
31.3.	SMS/Hypersys 1. kvartal		-400	3
11.4.	Overføring fra Raudt sentralt (alt fra reskonto)		-1 624	4
31.5.	1. delegat deltakaravgift landsmøtet	14 860	-14 860	5
31.5.	Deltakaravgift kandidatskolering		-2 000	6
30.6.	SMS/hypersys 2. kvartal		-1 400	7
	Andel kontingent 2. kvartal		-49	8
23.8.	Til IH prenteverk (valkampbrosjyrer)		1 290	9
25.9.	Valkampmaterieell	-8 888		10
30.9.	SMS/hypersys 3. kvartal		-2 180	11
	Andel kontingent 3. kvartal		-307	12
16.10.	Deltakaravgift byarrangement		1 140	13
23.10.	Pizza til medlemsmøte 23/10	-600		14
28.10.	Blomegåve til 80-årsdag	-1 075		15
31.10.	Innkjøp av boka «Førstehjelp for lokalpolitikeren» 4 eks	-500		16
12.11.	Leige av møtelokale medlemsmøtet 23/10	-1 276		17
18.12.	Til Scandic Hotell for deltaking valnatta inkl gebyr	-600		18
31.12.	SMS/hypersys 4. kvartal	-3 053		19
	Andel kontingent 4. kvartal		-64	20
	Renter		1 665	21
	Div gebyr nettgiro	7		22
	Balanse 31/12-2019	0	-2 812	23

Et lite regnskap kan kopieres opp og deles ut på årsmøtet, det sikrer at medlemmene har god innsikt i økonomien.

Du finner et eksempel på et lite regnskap på rødt.no/kassererhandbok.

5. Regnskap for litt større lag

Det kan være nyttig for de lag som har en del bilag, å føre regnskapet i Excel, men denne gangen som dobbel bokføring. Det betyr at inntekter og utgifter skal føres i debet- og kredittkolonner, men her skal det være med en ekstra føring. Dobbelt bokføring settes opp med hovedbok og hjelpekontoer. Slike kontoer kan være «inntekter», «kontorkostnader», «valgkamp», «politisk aktivitet» mm. Venstresiden i en konto kalles debet og høyresiden kredit. Beløpet i bilaget skal føres på debetsiden i hovedkontoen og kreditsiden i hjelpekontoen hvis det er en inntekt. Hvis det er en utgift skal beløpet føres på kreditsiden i hovedkontoen og debetsiden i hjelpekontoen.

Eksempel på føring:

Laget har fått en gave fra et medlem på kr 1.000. Beløpet føres på debet i hovedbok. I hjelpekontoen «Inntekter» føres beløpet på kredit.

Det finnes et eksempel på et slikt regnskap på rødt.no/kassererhandbok.

Regnskap for Rødt-laget vårt 2019 - dobbel bokføring				
Dato	Tekst	Hovedbok		Bilag
		Debet	Kredit	
25.01.2019	Kommunal støtte	11 330,00		1
14.01.2019	Årskontingent 2019 nærradioen		700,00	2
23.01.2019	Husleie 1.kvartal		3 714,00	3
	Årsavregning renhold 2018		15 745,80	4
	Årsavregning strøm 2018		1 221,96	5
11.02.2019	Kaffetrakter		1 198,00	6
15.03.2019	Laken mm til 8.mars-markering		408,00	7
30.03.2019	Aksjonspakke EØS		200,00	8
24.05.2019	Husleie 2.kvartal		3 714,00	9
27.05.2019	1.mai-annonse		927,50	10
	1.mai-annonse nytt lag 1		486,25	11
	1.mai-annonse nytt lag 2		486,25	12
28.06.2019	Overføring nytt lag 1		8 594,00	13
	Overføring nytt lag 2		8 594,00	14
15.07.2019	Husleie 3.kvartal		3 714,00	15
31.07.2019	Diverse utstyr til kontoret		1 585,00	16
12.08.2019	Valgprogrammet, 150 x a5 Partytelt		3 319,00	17
23.08.2019	Lyskopi AS - kortprogrammet		499,00	18
04.09.2019	Kulturspleis valgåpning		2 625,00	19
06.09.2019	Kortprogrammet, 7000 x		500,00	20
13.09.2019	Valgprogram, opptrykk		12 088,00	21
26.09.2019	Valgkampmaterieell kjøpt sentralt Kortprogrammet, opptrykk		3 000,00	22
			4 297,00	23
01.10.2019	Husleie 4.kvartal		2 063,00	24
	Annonsering mobil/nett		3 773,42	25
25.10.2019	Stemmesedler		12 500,00	26
01.11.2019	Oppgjør for pizza valgveke		500,00	27
	Tusj, plakater Kurderdemo		896,00	28
31.12.2019	Lagets andel frikjøp		93,36	29
	Lagets andel møtegodtgjørelser		22 500,00	30 *
	Lagets andel kontingent 2019		16 302,00	30
	Støttering		26 141,70	30
	SMS-kostnad 2019		1 200,00	30
	Gebyrer bank (prislagte tjenester)		24,00	30
	Renter 2019 konto i DnB		0,00	0
	Årets resultat	11,77	93,36	31
		77 485,47	97 466,54	
			-19 981,07	
		77 485,47	77 485,47	
Saldo bank:				
31.12.2019	Bedriftskonto 1503.92.51040		14 154,55	
Reskontro Rødt sentral:				
31.12.2019	Saldo Rødt sentral, til gode		33 699,69	
Til disposisjon:				
			47 854,24	

* Bilag 30 er utskrift fra reskontro

Som dere ser av eksempelet så kommer man langt med å bruke et regneark. Hvis du ikke har det i programpakka anbefales det å laste ned gratis-programmet Open Office.

Til årsregnskapet som skal legges fram for laget så settes det opp i en rapport med summeringene fra hjelpekolonnene. Balansen kan settes opp som ved enkel bokføring. Men hvis man har kjøpt inn mye materiell, kontorutstyr ol så vil det være riktig å sette opp et tilsvarende balanseregnskap.

6. Regnskap for store lag

Store lag bør ha regnskap med kontoer som har et standardoppsett. Det finnes egne regnskapsprogram som gjør det hurtigere og enklere å lage regnskap, men vanlige regneark fungerer også bra. Regnskapet bør være oversiktlig og være sammenlignbart med budsjett. Store lag må ha både resultatregnskap og balanseregnskap.

Har laget mye aktivitet, faste kontorer, ansatte, regnskapsføringer nesten hver dag og en del midler stående på bankkonto, så må et regnskapsprogram benyttes. Her må det benyttes norsk standard kontoplan, den ligger som regel i programmet. Vi har gjort noen tilpasninger sentralt fordi vi har en del føringer som må spesifiseres i kontoer innenfor norsk standards kontoserie. Vår kontoplan er tilgjengelig for den som vil trenge den.

Valg av regnskapsprogram

Her vil det være avgjørende hvilke erfaringer kassereren har. Det finnes noe gratis programvare man kan bruke, men vi har gode erfaringer med Visma eAccounting. Den er i sky, og det er en fordel. Det koster litt, men til gjengjeld er det god support.

7. Kontingent og Rødrev

Fra vedtektene:

§ 3 Kontingent

Landsstyret fastset kontingentsatsar og reglar for innbetaling og kva verknad manglande innbetaling har på medlemsrettane. Satsane skal graderast etter inntekt. Medlemene vert oppfordra til å betale meir enn sats.

Minst halvdel av kontingenten skal tilfalle lokal- og distriktsorganisasjonane. Distriktsorganisasjonane sin del av kontingenten vert fastsett i Raudt sitt årsbudsjett.

Kontingentsatsene i Rødt er:

- Lav inntekt (studenter, trygdede, pensjoniter o.l.): 150,-
- Vanlig medlemskap: 4 50,-
- Inntekt over 550.000: 950,-
- Medlemmer i Rødt Ungdom: 50,- første året, deretter lav sats, kr 150,-

Kontingenten fordeles mellom partiet sentralt, distriktslaget og lokallaget med henholdsvis 30 %, 30 % og 40 %.

Partiet sentralt har ansvar for å kreve inn kontingenten. Krav om fornying av årskontingent sendes ut fra sentralt. Det blir gjennomført to purringer i løpet av året. Kontingentinnbetalinger som blir foretatt i desember, blir registrert som gjeldende for neste år.

Lokallaget bør følge opp at medlemmene betaler kontingenten. Lagsleder henter medlemslister i medlemsregisteret Hypersys, mens hovedoppgaven med å følge opp at medlemmene fornyer medlemskapet kan ligge på kasserer.

Kasserer bør sørge for at kontingentinnkreving blir et tema på et eller flere styremøter og ta ansvar for at de som ikke har betalt kontingent blir kontaktet.

Ordinær kontingent betales til Rødt, Dronningens gate 22, 0154 Oslo, kontonummer 7878.05.75424 og innbetalingen merkes med medlemmets navn. Det er mulig å betale kontingenten når som helst og ikke nødvendig å få tilsendt en giro først. Vi tilbyr også løsning med å betale kontingent med bankkort på Rødts nettsider: rødt.no/kontingent

Det er mulig å betale kontingenten ved å etablere en avtalegiro. Denne ordningen kalles Rødreven. Medlemmet bestemmer selv hvor mye man vil betale, laveste sats er nå kr 50. Fordelingen er som ordinær kontingent. Rødreven-ordningen er svært viktig for partiets inntekter. Ordningen sikrer partiet faste inntekter med minimalt administrasjon. Det er et mål å få flest mulig av medlemmene over på Rødrevordningen.

Rødreven

For å betale kontingent via Rødreven-ordningen, må et spesielt skjema fylles ut og sendes til Rødt sitt kontor. Trekket gjøres den 20. hver måned. Det må dessverre beregnes opp til to måneder før trekket setter i gang fra skjemaet er sendt inn. Skjemaet kan hentes fra Rødts nettsider: rødt.no/rodreven

Det er også mulig å delta i Rødrevordningen uten å inngå avtalegiro. Man oppretter da en fast betalingsordning i nettbanken (FBO) for et månedlig beløp til Rødt sentralt. Vi vil helst at rødrever benytter ordningen med avtalegiro, men hvis man føler at man har bedre kontroll med innbetalingen ved en FBO, kan den muligheten velges. Da SKAL denne kontoen brukes: 7878.05.75408.

8. Studiestøtte

Rødt er medlem av Studieforbundet Næring og Samfunn og kan få støtte til å avholde kurs. Kravet til et kurs er at det må være minste åtte timer fordelt på en eller flere kursdager og det må være minst tre deltakere. Kurset må følge en godkjent studieplan. Man kan enten lage sin egen studieplan eller bruke en som allerede eksisterer, for eksempel 11292 Om Rødts politikk. Tilskuddet er 400 kr per kurs pluss 65 kr per time kurset varer. Beløpet er det samme uavhengig av antall kursdeltakere. Før kurset starter må man melde inn kurset og velge studieplan. Etter kurset må det sendes inn en deltakerliste og først da blir pengene utbetalt.

Det er mulig å rapportere om kurset via to digitale løsninger og via skriftlige skjemaer. Alle måtene er beskrevet på studieforbundets hjemmesider: naeringogsamfunn.no

Ordinære styremøter, årsmøter og lignende er ikke å regne som kurs. De aller fleste andre møter som arrangeres i Rødt-regi vil kunne regnes som et kurs. Det vil for eksempel gjelde studiesirkler, konferanser og møteserier.

Gi gjerne beskjed til jokke@roedt.no om det mangler en studieplan for et tema som er relevant for Rødt-lag.

Vendepunkt – Rødts strategikonferanse 2018. Foto: Ole Mjelstad

9. Godtgjørelse for folkevalgtarbeid – partiskatt

Vi bruker nå mer og mer begrepet «partiskatt» på det som våre folkevalgte skal betale inn til partiet. Partiskatt betales av den møtegodtgjørelsen man får for hvert møte, et honorar fra et styre i et kommunalt selskap ol man en valgt inn i og den merinntekten man får ved frikjøp som formannskapsmedlem eller i fylkestinget.

Eksempel på beregning av merinntekt og partiskatt ligger på ressussiden. Her er grunnlaget for dette og hvordan det må følges opp.

Fra vedtektene:

§ 16.1. All offentlig partistønad til Rødt (gruppe-, representant- og røystestøtte, møtegodtgjersle m.m.) er Rødt sin kollektive eignedom. Stønaden vert disponert av landsstyret til fordeling til lag, kommunar og distrikt og til drift av Rødt sentralt. Medlemmer som får utbetalt godtgjersle, pliktar å sende denne over til Rødt. Landsstyret vedtek retningslinjer for innbetaling og fritta.

Godtgjørelser for folkevalgtarbeid betyr **all støtte** som gis til folkevalgte eller lokalpartiet av kommunen fordi partiet er representert i et folkevalgt organ. Det er for eksempel møtepenge til kommunestyrerepresentanter eller gruppestøtte til partiet. I partiet har vi bestemt oss for at folkevalgtarbeid ikke skal lønnes mer enn annet politisk arbeid for Rødt. Alle folkevalgte må derfor overføre møtegodtgjørelsene man får fra kommunen til partiet.

Godtgjørelsene er altså å regne som partiets kollektive eiendom og er viktige for å finansiere Rødt sin aktivitet. **Man skal verken tjene eller tape på å være folkevalgt.** Det betyr at dersom man må ta fri fra jobben for å gå på møte eller får lavere pensjon på grunn av inntektene fra folkevalgtarbeidet, har man rett på å få beholde det man taper. Dersom folkevalgte ønsker å beholde hele eller deler av møtegodtgjørelsen må de sende en kort søknad til finno@raudt.no. Rødt sentralt vil da behandle søknaden etter retningslinjene vedtatt av landsstyret.

Disse reglene skiller ikke mellom dem som mottar penger i form av en stilling eller frikjøp, eller som godtgjørelser i form av enkeltoverføringer. Vi kan også velge å la de folkevalgte få beholde godtgjørelsen eller etablere stillinger som en politisk satsning. Det vil da bli tilsvarende en ansettelse og må vedtas på vanlig demokratisk vis i partiets organer.

Lokallagene får tilbakeført 50 % av innbetalt partiskatt. I enkelte lag

betales godtgjørelsene inn til lokallagets konto. Fordelen med dette er at lokale kasserere kan følge tettere med på om de folkevalgte betaler inn godtgjørelsene. Ulempen er at det innebærer litt mer arbeid for kassereren. Lag som ønsker lokal innkreving må gi beskjed til sentralt for å unngå dobbeltkommunikasjon til de folkevalgte. Ved lokal innkreving må den lokale kassereren sjøl summere opp pengene og sende over halvparten til sentralt.

Beregning partiskatt frikjøp formannskapsmedlem for 2019				
	Oktober	November	Desember	Summering
Frikjøp 20 % av ordførerlønn	0,00	24 259,36	27 201,00	51 460,36
Lønn fra ordinær arbeidsgiver 20 %	0,00	7 475,00	7 475,00	14 950,00
Merinntekt brutto	0,00	16 784,36	19 726,00	36 510,36
Skatt 40 %	0,00	6 713,74	7 890,40	14 604,14
Merinntekt netto	0,00	10 070,62	11 835,60	21 906,22
Tapt arbeidsfortjeneste brutto				
Skatt 34 %	1 390,06	6 950,30	2 224,10	10 564,46
Tapt arbeidsfortjeneste netto	472,62	2 363,10	756,19	3 591,92
	917,44	4 587,20	1 467,91	6 972,54
Utgifter (tlf, reise, avis etc)				
Partiskatt	200,00	200,00	200,00	600,00
	-1 117,44	5 283,42	10 167,69	14 333,67

Etter et kalenderår bør beregningen gjøres på nytt med tanke på å bruke riktig skatteprosent.

All partiskatt skal innbetales til en egen konto: 1254.63.04262 i Cultura Bank.

I tillegg må innbetaling av godtgjørelse direkte til lokallaget registreres til SSB dersom beløpet overstiger kr 10 000. Dette gjøres i forbindelse med innsendingen av regnskapet. Er laget registrert i partistøtteportalen, vil man automatisk motta orienteringer om dette. Mer om dette i et senere kapittel.

Etabler gode rutiner. Dersom kommunen betaler godtgjørelser månedlig, be de folkevalgte overføre til partiet månedlig. Gjør det til vane å betale partiskatten når utbetalingen fra kommunen kommer – enten den er månedlig, kvartalsvis, halvårlig eller årlig. Da slipper man en større overføring som et skippertak på å komme ajour.

Ønsker man å ha litt mer oversikt over hva som betales i partiskatt, kan man opprette en egen konto for det i nettbank. Hvis kommunen er villig så kan de overføre godtgjørelsen til den kontoen.

10. Kommunal og fylkeskommunal støtte

De fleste lag får støtte fra kommunen eller fylkeskommunen. Slik støtte skal som hovedregel gå til sentralt i sin helhet, jf. vedtektene.

Slike bevilgninger går under mange navn: partipott, gruppestøtte, opposisjonsmidler, demokratitillegg ol.

Utfordringen nå er at kommuner og fylker stiller krav til bruken av disse midlene. Ettersom de er bevilget til politisk arbeid lokalt, kreves det ofte innlevert budsjett og regnskap. Landsstyret (LS) har sett på de budsjettmessige konsekvensene av lokal binding på disse midlene. Fordi den lokale bindingen av midlene gjør det vanskelig å ta disse midlene inn i det sentrale budsjettet har LS vedtatt at slik lokal støtte kan beholdes. Dette gir god lokal økonomi og vi bryter ikke kommunale bestemmelser om å bruke midlene lokalt. Dette er det også redegjort for landsmøtet om.

*Bystyresalen i Oslo.
Foto: Kjetil Bjørnsrud / CC*

11. Reskontrolister

Alle fylkes-, kommune-, region-, bydel- og tema-lag i Rødt er registrert med en egen kundereskontro i Rødt sentralt sitt regnskap. Dette er en standard måte å føre regnskap på for enhver bedrift og organisasjon. I vårt tilfelle er «kunde»-forholdet noe utvidet ettersom transaksjonene mellom Rødt sentralt og lokallagene ikke bare gjelder registrering av at vi har solgt en vare, men en rekke andre forhold også. Varesalg til et lokallag er kanskje av mindre betydning.

Føringer av stemmestøtte, kontingent og bevilgninger utgjør en stor andel og skiller nok vår regnskapsføring fra andre organisasjoner.

Dette betyr at det sentralt finnes en oversikt med alle lag sine transaksjoner mellom sentralt/lokalt. Denne oversikten viser om sentralt skylder lokallaget penger eller om lokallaget skylder sentralt.

For eksempel kan Rødt sentralt betale en regning/faktura for et lokallag og føre betalingen i kundereskontroen til laget som en fordring – dvs at laget skylder sentralt dette beløpet. Samtidig kan det være ført inn lagets kontingentandel i reskontroen. Dermed er det dekning for den regningen vi har betalt.

En tenkt kundereskontro kan se ut som figuren under.

		Debit	Kredit
01.01.19	<i>Inngående saldo</i>		- 780,00
20.01.19	<i>Lagets andel kontingent 2.halvår 2018</i>		- 2.200,00
15.02.19	<i>Kjøp av studieboka «Forstå for å forandre», 10 eks</i>	750,00	
17.03.19	<i>Lagets andel av innbetalt møtegodtgjørelse, Siri</i>		- 620,00
22.04.19	<i>Kjøp av aksjonsdagsmateriell</i>	200,00	
01.06.19	<i>Delegat landsmøtet</i>	1.500,00	
	<i>Summering debet</i>	2.450,00	
	<i>Summering kredit</i>		- 3.450,00
	<i>Ny saldo</i>		- 1.150,00

Fordi dette er Rødt sentralt sitt regnskap, framstår det som laget har til gode med minustegn. Alle føringer til lagets fordel har minustegn. De beløpene som er positive tall betyr at vi krever laget for beløpet og en debetsaldo (positiv) at laget skylder beløpet til Rødt sentralt.

Selve ordet kunde-*reskontro* må ikke forveksles med bank-*konto*. Reskontro er i regnskapsmessig sammenheng et begrep for hvordan et økonomisk mellomværende mellom to parter føres.

Reskontrosystemet kan virke litt abstrakt for noen. Men dette systemet har flere fordeler. Av og til får Rødt sentralt regninger fra bedrifter som har levert en vare eller tjeneste til et lokallag. Det kan være at laget vil vi skal betale og belaste kunderseskontroen fordi de vet det er penger til gode. Det kan også være at lokallaget ikke har betalt regningen eller fordi bedriften har sendt fakturaen feil. Da betaler Rødt regningen og trekker det aktuelle lagets kunderseskontro tilsvarende. Dette er hurtigere og mer oversiktlig enn å prøve å sende fakturaen videre til lokallaget og vi sparer tid og purregebyr. Enkelte lokallag har mange transaksjoner med sentralt og da slipper vi å gjøre mange unødvendige pengeoverføringer. En annen fordel er at dette gjør det mulig for sentralt og lokallag å låne penger fra hverandre og det bidrar til å bedre partiets likviditet. Det er bedre at Rødts kapital brukes til politisk arbeid enn at den står på bankkontoer som lar bankene låne pengene ut med rente. Derfor betaler ikke Rødt sentralt ut penger til lokallagene før vi aktivt får beskjed om det og det er ønskelig at lagene heller har til gode penger fra sentralt enn at de sitter med store summer på sine egne bankkontoer.

Lokallagenes andel av kontingent- og Rødrev, lokal andel av godtgjørelser for folkevalgtarbeid og kjøp av valgkampmateriell er eksempler på det som føres i lagenes kunderseskontro.

Hvordan vil kunderseskontroen brukes i framtida?

Kunderseskontroene har fungert godt i partiet i mange år. Vi har imidlertid en utfordring i å få formidlet saldo til lagene, vi har ikke gode rutiner for fast utsending av lister. Ettersom regnskapet vårt ligger i sky, kan forespørsler om tilsendning av reskontro besvares uten at vi behøver å være på kontoret.

Flere og flere lag ordner seg med eget organisasjonsnummer og egne bankkontoer. Det medfører at man ønsker å få utbetalt saldoen oftere. Vi må vurdere nye rutiner knyttet til dette for det kan ramme betalingsevnen til partiet sentralt hvis for eksempel samtlige lokallag som har midler til gode ber om å få dem utbetalt. Utbetaling av saldo kan fort medføre at nye bokføringer gjør at laget etablerer gjeld. En løsning kan være at dersom saldoen passerer et visst beløp i lagets favør, så betales det ut. Hvordan vi løser dette i framtida må bli en felles diskusjon i partiet, kanskje først og fremst mellom kassererne.

Ta kontakt med kontoret for å få tilsendt en utskrift av lagets reskontro.

Dersom sluttsummen på utskriften har fortegnet minus (-) betyr det altså at sentralt skylder beløpet. Dersom sluttsummen ikke har fortegn betyr det at laget skylder beløpet til sentralt.

12. Opprettelse av bankkonto

Alle lokallag i Rødt bør ha en egen bankkonto som står i navnet til lokallaget. Bankkontoer som står i privatpersoners navn med lagets penger kan kun være en midlertidig løsning. Det kan være enkelt og derfor fristende å opprette en konto for laget i kassererens navn, men det kan medføre en del juridiske og praktiske problemer dersom kassereren blir borte av ulike grunner.

Bankene har de siste årene blitt strengere på dokumentasjonen som kreves for å opprette bankkonto for organisasjoner. Nå kreves det at lag som skal opprette bankkonto må være registrert i Brønnøysundregisteret med oppdaterte opplysninger.

Vi har tidligere tilbudt å opprette konto under vårt sentrale organisasjonsnummer. Dette tilbudet er trukket tilbake pga det antall kontoer vi nå har. Et alternativ er at et lag som trenger konto, men ikke ønsker å opprette org.nr kan gjøre dette under sitt fylkes org.nr.

Fordelene med å registrere laget i Brønnøysund er at det blir formelt og juridisk riktig. Laget har da en fullstendig autonomi og sentralt har ikke mulighet til å røre lagets penger. Ulempen er å være påpasselig med å oppdatere opplysningene om laget ved endringer, det samme gjelder hvem som skal ha disposisjonsrett i banken.

Hvis man vil opprette bankkonto under fylket, skal fylkeskasserer ha alle personalia til den som skal disponere kontoen. Fylkeskasserer vil også ha disposisjonsrett til kontoen.

Hovedregelen må være at et alle fylkeslag og store kommunelag ordner seg med eget organisasjonsnummer og oppretter egen konto.

VIPPS og kontanter

Det er mindre og mindre kontanter i omløp ved politisk aktivitet, møter og kurs. Samtidig er det ønskelig å samle inn midler for å dekke utgifter. En god løsning er da å opprett vipps knyttet til lagets konto.

13. Statlig partistøtte og innberetning regnskap

Rødt mottar statlig partistøtte basert på resultat i stortings- og kommunevalg. Støtten for begge valgene går til Rødt sentralt i tråd med vedtektene.

Den statlige partistøtten består av et beløp pr stemme i landet, fylket eller kommunen + et grunnbeløp pr valgte representant.

Det må søkes partistøtte for hvert eneste lag som stilte valgliste. Unntaket her er bydelslistene i Oslo. For å kunne søke partistøtte må laget være registrert i Partiportalen. Portalen og støtten administreres og utbetales av Fylkesmannen.

Lag som ikke stiller valglistene, slik som Kvinnepolitisk lag i Oslo, skal heller ikke registrere seg i Partiportalen eller søke om partistøtte.

Alle lag som stiller til valg i kommunevalget, må innberette sine inntekter til SSB hvert år innen 1. juni. Rødt mister partistøtte for kommunene det ikke rapporteres for og derfor er det svært viktig at dette blir gjort.

Innsending av regnskap skjer via Partiportalen. Det sendes alltid ut en enkel beskrivelse av prosessen når SSB har åpnet for innsending (mars).

Forenklet rapportering

Lag med inntekter under 12 000 kr kan fylle ut en forenklet erklæring om dette. Alt som kreves av utfylling er da to underskrifter (lagets tillitsvalgte).

Rødt har stilt til valg i noen kommuner der vi ikke har reelle aktive lokallag. Det må etableres et formelt lag og Rødt må også levere skjemaene for disse kommunene for å få støtte. Da kan to vanlige medlemmer folkeregistrert i kommunen bekrefte regnskapet.

Full rapportering

For lag med inntekter over 12 000 kr må en del opplysninger om inntektene fylles ut. Opplysningene finnes i regnskapet for det aktuelle året. SSB har også laget en veiledning som kan brukes.

Informasjon om registrering og alle hvor du kan finne alle de aktuelle skjemaene og veiledningene vil bli gjort kjent på epostgruppa for kasserere når dette er klart fra SSB sin side.

NB! Viktige forskjeller mellom lagets regnskap og rapporteringen

Det som skal rapporteres inn til SSB vil skille seg fra det som blir presentert i lagets årsregnskap på noen områder. Dette skyldes den sentraliserte økonomien vi i Rødt har og hvordan vi fordeler de tilgjengelige midlene ut i organisasjonen. Vi tar det punktvis:

1. Offentlig støtte

Her vil gruppe- og stemmestøtte være lagt inn på forhånd i SSB-skjemaet som inntekt til laget. Men som det er redegjort for – disse midlene trekkes inn sentralt. Måten disse beløpene da skal rapporteres på er at de legges inn i skjemaet som «Overføring til annet organisasjonsledd».

2. Kontingenten.

Denne er ført som inntekt i lagets regnskap. Men ettersom beløpet fremkommer i reskontro vil riktig rapportering være i skjemaet som «Overføring fra annet organisasjonsledd».

3. Lagets andel av partiskatt.

Det samme gjelder den innbetalte møtegodtgjørelsen. Halvparten av den godskrives laget i reskontro og må dermed rapporteres som «Overføring fra annet organisasjonsledd».

4. Støtte fra sentralt.

Vi bevilget mye midler til lagene i 2019. Det var til valgkamp, folkevalgsamlinger mm. Disse midlene skal også rapporteres som «Overføring fra annet organisasjonsledd».

14. Kort om Rødt sentralt sin økonomi

Rødt sentralt har en omsetning på ca. 23 millioner kroner. Partiets viktigste inntektskilde er statlig partistøtte, men Rødt får også mye kroner fra egne medlemmer. Den største utgiftsposten er personalkostnader. Det går også mye penger til Rødt Nytt og bevilgninger til Rød Ungdom. Rødt er medeier i Sameiet Dronningensgt 22- Prinsensgt 3 i Oslo der vi eier 2 sekjsoner og vi er medeier i AS Prinsensgate 14 i Trondheim samt innehar en liten aksjepost i avisen Klassekampen.

Landsstyret bestemmer hvert år budsjettet etter de føringene som Landsmøtet har gitt.

Rødts partikontor ligger i Dronningens gate 22 og eies av partiet. Foto: Brage Aronsen.

15. Ressurser

Regnskap:

Kassetellings skjema og eksempler på ulike regnskap ligger samlet på rødt.no/kassererhandbok

Du finner de også direkte på følgende lenker:

Kassetellings skjema: <https://bit.ly/37IHtiD>

Enkelt regnskap - versjon 1: <https://bit.ly/3bUz7rB>

Enkelt regnskap - versjon 2: <https://bit.ly/2SJfLxP>

Regnskap med dobbel bokføring: <https://bit.ly/2HDAZXw>

Kontingent og rødrev:

Mer informasjon: rødt.no/kontingent

Rødrevenskjema: rødt.no/rodreven

Studiestøtte:

Mer informasjon: naeringogsamfunn.no

Godtgjørelse for folkevalgtarbeid:

Retningslinjer for søknad om fritak og ulike skjemaer for det finnes samlet på: rødt.no/motegodtgjorelse

Du finner de også direkte på følgende lenker:

Avtale om møtegodtgjørelse: <https://bit.ly/2VdOUvo>

Avtale om møtegodtgjørelse ved frikjøp: <https://bit.ly/2v40HBQ>

Beregning av partiskatt ved frikjøp: <https://bit.ly/2VaNrGj>

Statlig partistøtte:

Veileder for innrapportering til SSB:

<https://www.partiportalen.no/no/Rapportering/Innberetning-til-SSB/>

Opprettelse av organisasjonsnummer:

Se brreg.no

